

АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА
щодо організації дистанційного навчання у Могілянівському ліцеї
в умовах дії правового режиму воєнного стану
(за результатами онлайн-анкетування учасників освітнього процесу)

З метою вивчення стану організації дистанційного навчання (організації навчання з використанням дистанційних технологій) у Могілянівському ліцеї в умовах дії правового режиму воєнного стану, запровадженого Указами Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, від 12 серпня 2022 року № 573/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України від 15 серпня 2022 року № 2500-IX, від 07.11.2022 № 757/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України від 16.11.2022 № 2738-IX, управлінням освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Острозької міської ради у період з 31 січня по 17 лютого 2023 року проведено анонімне онлан-опитування педагогічних працівників, батьків та учнів 1-11-х класів. В опитуванні взяли участь 76 респондентів, 26 вчителів та 50 батьків і учнів.

Найбільш активними серед учасників освітнього процесу 62% були батьки та учні 5-9 класів та вчителі.

Організація освітнього процесу за допомогою технологій дистанційного навчання в ліцеї реалізовується шляхом:

- застосування дистанційної форми як окремої форми навчання;
- використання технологій дистанційного навчання для забезпечення навчання в різних формах, під час карантину або під час надзвичайних ситуацій заклад освіти може організувати освітній процес (навчальні заняття, консультації тощо) з використанням технологій дистанційного навчання.

Використання технологій дистанційного навчання має здійснюватися з дотриманням таких умов:

- перелік предметів чи тем навчальних програм, видів навчальних занять, які здійснюються за технологіями дистанційного навчання, визначаються закладом освіти;
- рішення щодо використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі приймається педагогічною радою закладу освіти;
- наявності технічного забезпечення.

Підготовка закладу освіти до навчання в умовах правового режиму воєнного стану передбачала низку заходів, більшість з яких, було реалізовано повністю або частково. 100 % учнів та вчителів були поінформовані про поведінку в умовах правового режиму воєнного стану; проведено навчальні заняття, бесіди з учнями про безпечну поведінку в інтернеті про що свідчать результати проведеного анкетування.

Адміністрація закладу провела заходи для вдосконалення роботи педагогічного колективу в умовах дистанційного навчання: організували навчання для вчителів щодо роботи з онлайн-сервісами Google.meet, Classroom, (100 %). Вчителі проводили інструктажі для учнів про поведінку в умовах воєнного стану 100%, бесіди з учнями про безпечну поведінку в Інтернеті (100%). 69,2% вчителів здійснюють коригування тематичного планування з урахуванням перебування учнів на дистанційному навчанні та з урахуванням відстеження динаміки результатів навчання учнів. У закладі на високому рівні організована співпраця між вчителями під час переходу на дистанційне навчання, що підтверджують результати анкетування (100%). Підготовка закладу освіти передбачала збір інформації про учнів, які не мають необхідних умов для дистанційного навчання (техніки, постійного доступу до інтернету) збір даних проводиться 100%, однак лише на 73,9 % були заздалегідь напрацьовані альтернативні способи зв'язку з учнями, які не мають доступу до інтернету чи відповідної техніки.

У закладі здійснюється забезпечення психологічного супроводу учнів під час дистанційного навчання в умовах воєнного стану на 36%, 60% респондентів вважають, що його здійснюється лише частково.

Налагоджена комунікація вчителів з учнями та батьками за допомогою консультацій 88% вчителів проводять консультації з учнями, 88 % - з батьками. Для забезпечення постійного доступу до матеріалів уроків, щоб учні мали змогу виконувати завдання в асинхронному режимі 80,8 % вчителів розміщують їх на платформі Classroom, 15,4 % розміщують частково.

Заклад освіти намагається заручитися підтримкою батьків для ефективної взаємодії під час організації дистанційного навчання. Переважна більшість батьків були поінформовані про те, як відбуватиметься освітній процес в умовах правового режиму воєнного стану. При переході на навчання з використанням технологій дистанційного навчання класний керівник завжди повідомляв батькам про те, як буде проходити навчання їхніх дітей.

Розклад навчальних занять в умовах навчання з використанням дистанційних технологій навчання не змінювався, були внесені зміни в тривалості уроків та перерв, що підтверджують і результати анкетування, вчителів 88,5 % та 65,4% батьків та учнів. 76,9 % вчителів зазначили, що дотримуються розкладу занять, 23,1% - переважно дотримуються.

Оцінювання – невід'ємна складова освітнього процесу. В умовах навчання з використанням технологій дистанційного навчання функція оцінювання, особливо формувального, зростає, адже частину матеріалу здобувачі освіти змушені засвоювати самостійно, відповідно вони потребують фахового зворотного зв'язку. Будь-яке оцінювання спирається на чіткі та зрозумілі критерії, про які поінформовано учасників освітнього процесу. Як свідчать дані, 68% вчителів оприлюднили критерії оцінювання, 69,6% вчителів відстежують динаміку результатів навчання учнів із предметів, що викладають. 88,5 % вчителів відповіли,

що надають зворотний зв'язок учням щодо успіхів у навчанні 96% батьків та учнів це підтвердили та 94% респондентів стверджують, що вчителі здійснюють постійний контроль за виконанням завдань.

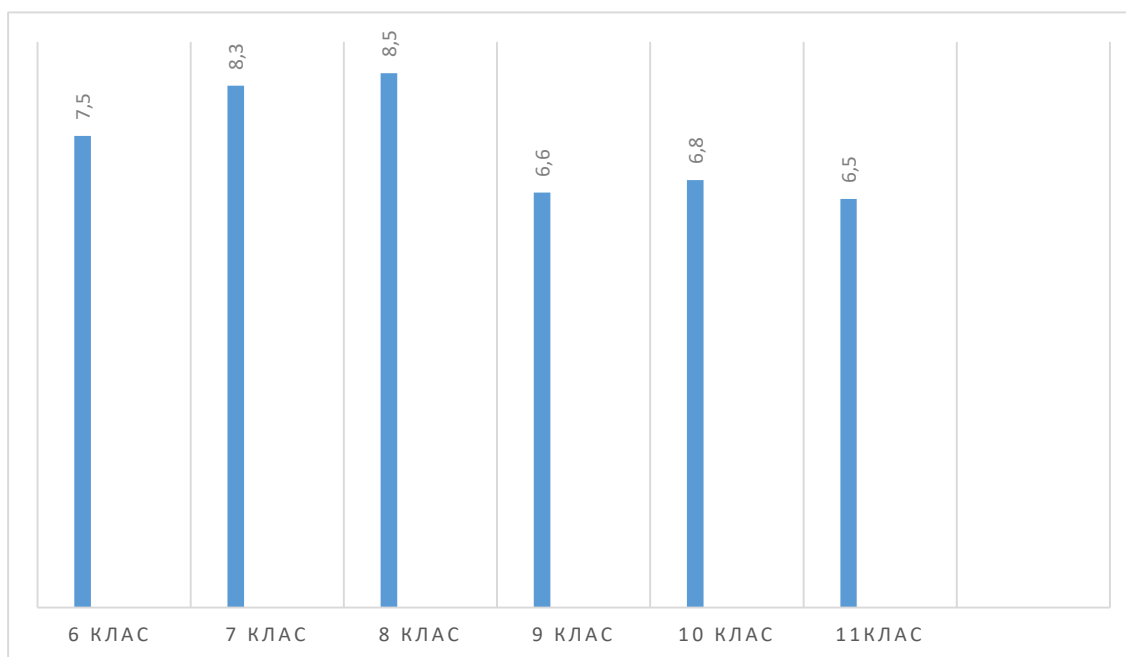
У ліцеї адміністрацією здійснюється моніторинг організації дистанційного навчання. Більшість опитаних учнів та батьків зазначили, що його ефективність залежить саме від технічного забезпечення освітнього процесу 46% та використання ефективної комунікації 22%. Основними видами комунікації, що використовують у ліцеї під час дистанційного навчання на думку батьків та учнів є: google.meet - 74%, viber – 88%, classroom – 86%. 78% респондентів підтвердили, що вміють користуватися вказаними інструментами для організації дистанційного навчання, які використовують вчителі. Коли з технічних причин учні не змогли відвідати урок, вони мають змогу отримати завдання для опрацювання нового матеріалу асинхронно, вчителі розміщують завдання на єдиній для ліцею платформі classroom, яку використовують 80,8% вчителів у ліцеї, це підтвердили 86% батьків та дітей. Найважче для 40% учнів під час дистанційного навчання є опрацювання теорії та емоційне налаштування 26%, щодо обсягу домашнього завдання, то 78% вважають, що їх достатня кількість.

Навчання педагогів, обмін досвідом з колегами у закладі освіти та поза його межами, активна комунікація та співпраця з батьками, адміністрацією закладу – спрямовані на підвищення спроможності вчителів організувати освітній процес в умовах дистанційного навчання. У ліцеї вдаються до практичних методичних кроків: ініціюють на нарадах, засіданнях педагогічної ради розгляд методик подачі навчального матеріалу, критеріїв оцінювання створюють умови для вивчення досвіду інших вчителів через мережі в інтернеті або спільноти фахівців (57,7%). Окрім цього вчителі самостійно підвищують свою спроможність організувати освітній процес в умовах дистанційного навчання: 76,9% - проходять курси, семінари конференції, 76,9% обмінюються досвідом з колегами на засіданнях методичних комісій, 46,2% активно комунікують з учнями, батьками, адміністрацією закладу, 76,9% - постійно займаються самоосвітою.

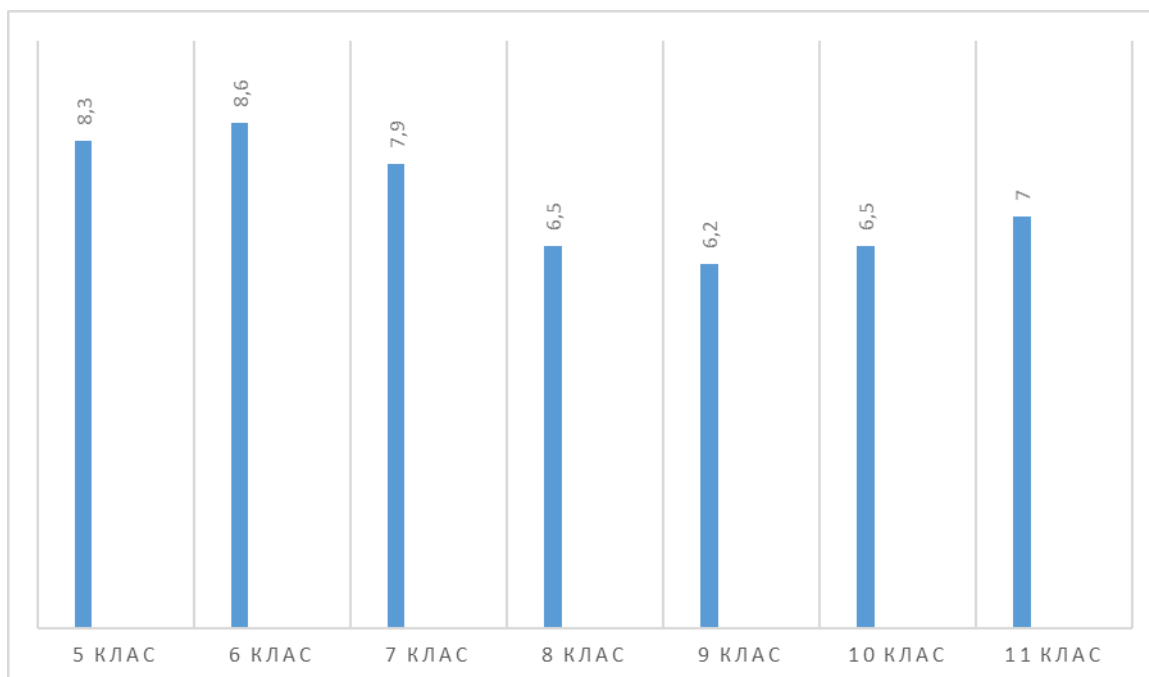
У ліцеї відстежувалася динаміка результатів навчання учнів, це підтвердили 100% вчителів, окрім цього 69,6 % вчителів постійно відстежують динаміку результатів навчання учнів із предметів, що викладають, 30,4% зазначили, що лише інколи звертають увагу на успішність учнів.

Відповідно до даних анкетування результати навчання учнів у більшості освітніх галузей суттєво не змінилися, так вважають 22% батьків та 15,4% - вчителів: з одних предметів знання покращилися, з окремих погіршилися, 46,% вчителів та 54% учнів та батьків, а 38,5% вчителів та 22% батьків вважають, що знання погіршилися. Динаміку навченості можна простежити порівнявши результати моніторингу успішності цього навчального року з минулим за допомогою діаграм.

Середній бал навченості учнів по класах I семестр 2022/2023 н.р.

Середній бал навченості учнів по класах за I семестр 2021/2022 н.р.

Оцінюючи вплив різних чинників, що впливають на погіршення результатів навчання учнів, респонденти акцентують увагу на відсутності «живого» спілкування 70,5% - батьки та учні, 65,4% - вчителі, відсутності постійного доступу до Інтернету 60,4% (батьки та учні), 61,5% (вчителі). Педагоги вважають, першочерговими причинами є: невміння самостійно вчитися 35,4% та зниження мотивації до навчання – 41,7%.

Результати дослідження якості організації дистанційного навчання у закладі свідчать, що всі вчителі мають доступ до швидкісного інтернету, зокрема проводять онлайн-уроки лише вдома 44% та рівною мірою вдома і на роботі 44% вчителів та 12% вчителів проводять онлайн-уроки за місцем роботи.

Вчителі початкової школи більшою мірою забезпечені у закладі освіти робочими ноутбуками, які використовують для дистанційного навчання, ніж їхні колеги у базовій та старшій школі, які використовують власні ноутбуки 36%, телефони 68%, користуються ноутбуками та хромбуками закладу 48%.

Організація ефективного дистанційного навчання неможлива без онлайн-ових інструментів та освітніх майданчиків, віртуальних платформ та систем управління навчанням. Такі платформи мають кілька функцій: допомагають управляти навчанням, упорядковувати та систематизувати його; прискорюють процес поширення файлів між педагогами та здобувачами освіти; допомагають створити навчальні завдання та дидактичні вправи; дають можливість відслідковувати результати проходження дистанційного курсу навчання; виступають майданчиками для групової роботи. Google Classroom – основна електронна освітня платформа, якою користуються для організації дистанційного навчання. Результати анкетування підтверджують її використання 80,8% вчителів. Для швидкої комунікації під час дистанційного навчання 88,5% педагогів використовують Viber, це підтвердило 88% батьків та учнів.

Проблеми, які виникають у закладі під час організації навчання з використанням технологій дистанційного навчання в умовах дії правового режиму воєнного стану.

- технічне забезпечення учасників освітнього процесу;
- низька швидкість інтернет-зв'язку або його відсутність;
- відсутність навчальних ресурсів, що можуть повноцінно забезпечити формування знань учнів з навчальних предметів;
- перевантаження онлайн-платформ;
- відсутність у багатьох учителів та учнів сучасних мобільних пристроїв, комп'ютерів та інших гаджетів;
- деякі учні початкових класів не можуть самостійно працювати з комп'ютерною технікою без допомоги батьків;
- обмежений доступ окремих учнів до комп'ютерної техніки (у сім'ї може бути двоє – троє школярів та батьки працюють онлайн).

Санітарно-гігієнічні умови організації дистанційного навчання:

- не дотримано ергономічні вимоги до викладу матеріалу для дітей (різний шрифт, посилання на неперевірені відео, часто з рекламою, завеликий обсяг);
- велике навантаження на органи зору, як для вчителів, так і для учнів (перевантаження роботою за комп'ютером, не враховується загальне навантаження на дитину).

Попри проблеми, які виникають у закладі батьки та учні оцінюють якість освітнього процесу за 10-бальною шкалою наступним чином: 10 - 26,5%, 9 - 14,3%, 8 - 22%; вчителі оцінили: 8 – 38,5%, 9 - 23,1%, 7 – 19,2%, 10 - 0%.

На думку 67,3% батьків та учнів дистанційне навчання в нашому закладі організовано ефективно.

Батьки занепокоєні здоров'ям своїх дітей, адже з їх слів, у великої кількості учнів спостерігаються проблеми із зором, також розвивається сколіоз.